

Ag filleadh ar scoil

Treoir don teagasc agus don fhoghlaim

Rang a 3 – Rang a 6

Márta 2021

Cuireann an doiciméad seo comhairle phraiticiúil ar fáil do mhúinteoirí agus scoileanna ag tosú athuair ar an bhfoghlaim aghaidh ar aghaidh do dhaltai ó rang a trí go rang a sé. Ba chóir é a léamh i dteannta le treoir atá foilsithe cheana ar theagasc agus foghlaim i gcomhthéacs COVID-19 atá ar fáil ag gov.ie/backtoschool, lena n-áirítear Ag filleadh ar scoil: Treoir don teagasc agus don fhoghlaim Naíonáin Shóisir - Rang a 2 (Márta 2021).

Dé réir mar a bhíonn daltaí ag filleadh ar scoil, ba chóir do mhúinteoirí:

Am a thabhairt do dhaltai le socrú ar ais ar scoil agus le dul i dtaithe ar nósanna imeachta agus ar ghnáthaimh na scoile

Am a ghlacadh chun riachtanais foghlama a eascraíonn as eispéiris foghlama éagsúla ó chian a aithint: comhdhlúthú agus dul siar a dhéanamh; fad ceachtanna a oiriúnú, scafláil agus tacaíocht a thabhairt

Modheolaíochtaí foghlama gníomhacha agus tarraingteacha a úsáid chun tacú leis an aistriú ar ais chuig an bhfoghlaim ar scoil

Atmaisféar socair, suaimhneach a chruthú do dhaltai le teanga dhearfach agus moladh mar aon le deiseanna do dhaltai chun a riachtanais a chur in iúl

Éisteacht ghníomhach agus scileanna dírithe a chothú agus foghlaim phiaraí agus machnamh a spreagadh

Breathnóireacht mar aon le tuairimí tuismitheoirí/daltai a chur san áireamh nuair a bhíonn riachtanais daltaí don litearthacht agus don uimhearthacht á meas

Cuir chuige teagaisc agus foghlama

Bí cinnte go mbíonn an deis ag daltaí sóisialú agus athnascadh de réir threoir sláinte poiblí

Cruthaigh deiseanna do dhaltai don chaint agus don phlé, chun caidrimh a athbhunú agus chun tacú leis an bhfoghlaim ar fud an churaclaim

Seachain ró-úsáid na gcur chuige múinteoir-threoraithe agus teagascach i leith an teagaisc agus na foghlama mar iarracht 'teacht suas' nó 'am atá cailte a chúiteamh'

Bíodh daltaí gafa le heispéiris foghlama fiosrú-bhunaithe agus praiticiúil chun a spéis a mhúscailt, iad a spreagadh chun foghlama agus torthaí foghlama dearfacha a thacú

Tabhair deiseanna do dhaltai (i scoileanna Gaeltachta, scoileanna lán-Ghaeilge agus scoileanna Béarla) dul i dtaithe ar an nGaeilge arís agus í a chloisteáil, a úsáid agus a shealbhú trí mhodheolaíochtaí teagaisc idirghníomhacha (rólimirt, drámaíocht, ceol, dánta, éisteacht le hamhráin agus cuir i láthair)

Tóg na daltaí lasmuigh le haghaidh deiseanna foghlama tarraingteacha, cruthaitheacha ar bhonn fiosraithe a thacaíonn le fadú sóisialta, a chuireann gníomhaíocht choirp chun cinn agus a chabhraíonn le folláine dhearfach. Tá seimneáir ghréasáin faoi fhoghlaim lasmuigh a chruthaigh an CNCM ar fáil anseo

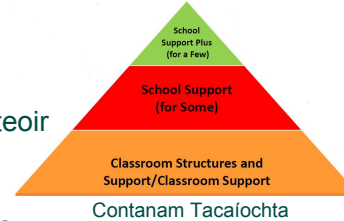
Cothaigh comharfhoghlaim ar bhealach a chinntíonn fadú sóisialta: tabhair deiseanna do dhaltai a bheith gafa le agus foghlaim ó smaointe, dearcthaí agus tuairimí daoine eile (mar shampla, bain úsáid as teicneolaíocht nó clár bhána/marcóirí aonair chun deis a thabhairt do dhaltai tuairimí a roinnt)

Bain úsáid as cuir chuige comhtháite agus téamacha chun an curaclam iomlán a sholáthar, chun eispéiris foghlama cruthaitheacha agus taitneamhacha a thacú agus chun scileanna litearthachta agus uimhearthachta a chumasc le léiriú cruthaitheach agus le hiniúchadh eolaíoch: smaoinigh ar an timpeallacht áitiúil a úsáid agus obair thionscadail a úsáid

Ag tacú leis na riachtanais foghlama a bhíonn ag teacht chun cinn

Mar bhonn eolais don teagasc agus don fhoghlaim agus chun daltaí a aithint do thacaíocht bhreise, ba chóir do mhúinteoirí leas a bhaint as:

- Breathnóireacht múinteoirí
- Ceisteanna a chur
- Comhdháil daltaí
- Tascanna deartha ag an múinteoir
- Tuairiscí ó thuismitheoirí
- Tuairimí na ndaltai

I gcás fhormhór na ndaltai, díreofar ar na riachtanais tosaíochta a thagann chun cinn ó thréimhse na cianfhoghlama ag an *Céim Tacaíocht Ranga* den Chontanam Tacaíochta trí ghníomhaíochtaí foghlama a ndéanfar monatóireacht chúramach agus idirdhealaithe orthu agus trí bhuíonteachas spriocdhírthe. Ba cheart do MOSanna oibriú i gcomhpháirt le múinteoirí ranga chun a dtráthchlár a leasú agus tosaíochtaí nua a aithint lena dheimhniú go ndírítear an tacaíocht ar na daltaí a bhfuil na riachtanais is mó acu.

Níor chóir tástálacha scagtha agus/nó diagnóiseacha a dhéanamh chun riachtanais daltaí a bhfuil diantacaíocht agus tacaíocht duine le duine breise orthu ag an *Céim Tacaíocht Scoile* ach nuair a bhíonn dóthain ama tugtha do na daltaí chun taithí a fhail arís ar ghnáthamh na scoile.

Teagmháil a dhéanamh, nuair is féidir, le múinteoirí agus CRSanna a chuir an clár forlíontach i bpearsan ar fáil chun faisnéis chuí a bhailiú faoi riachtanais/ dul chun cinn na ndaltai ábhartha.

Tá fáil ar thacaíochtaí agus ar threoir phraiticiúil do theagasc oideachas speisialta ón gComhairle um Oideachas Speisialta ag: <https://ncse.ie/online-resources>

Ag filleadh ar scoil

Treoir don teagasc agus don fhoghlaim

Rang a 3 – Rang a 6

Márta 2021

Timpeallachtaí sábháilte oibre agus foghlama a chur chun cinn

Ba chóir do cheannairí scoile agus do mhúinteoirí iad féin a chur ar an eolas faoi Phlean Freagartha athbhreithnithe COVID-19 maidir le hathoscailt shábháilte agus inbhuanaithe scoileanna (nuashonraithe Feabhra 2021), atá ar fáil ag: <https://www.gov.ie/ga/foilsiuichan/ar-mbunscoileanna-agus-ar-scoileanna-speisialta-a-athoscailt/#plean-freagartha-covid-19-maidir-le-hathoscailt-shabhailte-agus-inmharthana-bunscoileanna-agus-scoileanna-speisialta>

Laghaigh baol tarchuir COVID-19 sa scoil trí:

Tuiscint ar na siomptóim a chur chun cinn i measc phearsanra uile na scoile, daltaí, teaghlaigh agus cuairteoirí

Comhairle a chur ar mhúinteoirí agus ar an bhfoireann gan freastal ar an obair agus féinaonrú mura mbíonn siad ar fónamh nó má aithnítear iad a bheith mar dhlúth-theagmhálaí

Dromchlaí a bhíonn in úsáid go minic a ghlanadh go smior ar nós barr na mbord, murláin na ndoirse agus nithe a bhíonn in úsáid go minic ar nós ábhair choincréiteacha agus gairis dhigiteacha

Srian a chur leis an líon cuairteoirí chun na scoile go cuairteanna riachtanacha réamhphleanáilte amháin

Córais fhaighneoire agus bhoilgeoige a chruthú / a threisiú chun idirghníomhaíocht neamhriachtanach idir daltaí a sheachaint

Meabhrú do thuismitheoirí gan a leanáí a chur ar scoil má bhíonn amhras orthu nó má dearbhaíodh COVID-19 acu féin nó ag baill eile den teaghlach

Leanúint le dea-shláinteachas, cumhdaigh aghaidhe nuair is gá, béasaíocht riospráide a chur chun cinn le meabhrúcháin curtha ar fud na scoile

Spásanna a bhíonn á roinnt a bhainistiú go cúramach, ar nós seomraí foirne agus pasáistí, agus na riachtanais a bhaineann le fadú sóisialta a chur i gcuimhne don fhoireann agus do dhaltaí

A bheith airdeallach agus fadú sóisialta a chur chun cinn ag pointí fágála agus bailithe leanáí agus cur in aghaidh daltaí/tuismitheoirí a bheith ag bailiú ag geataí na scoile ag aon am i rith an lae

Teicneolaíochtaí digiteacha

Ba cheart go leanfaí le scileanna digiteacha a sealbhaíodh mar thoradh ar fhorbairt agus ar fheabhsú na n-eispéireas cianfhoghlama de réir mar a fhilleann daltaí ar scoil.

Úsáid a bhaint as punanna digiteacha a forbraíodh, nuair a bhí na scoileanna dúnta, chun aiseolas cuiditheach a sholáthar d'fhonn torthaí foghlama a fheabhsú do dhaltaí, agus chun tacú le straitéisí féinmheasúnaithe

Deiseanna a uasmhéadú chun scileanna digiteacha a fhorbairt le cur ar chumas daltaí gnéithe ardáin ar líne a úsáid chun a lánacmhainneachta

Deiseanna a sholáthar do dhaltaí chun oibriú i gcomhpháirt le chéile ar thascanna digiteacha mar a bhaineann le faisnéis a aimsiú, a roghnú agus a anailísiú go criticiúil agus ansin a gcuid oibre a chruthú, a roinnt agus a phlé

Leanúint ar aghaidh ag baint úsáid as an teicneolaíocht dhigiteach chun tacú le comhpháirtíocht agus cumarsáid faoin bhfoghlaim idir an scoil agus an baile

Breathnú maidir le taifeadtaí digiteacha d'ábhair foghlama a úsáid, lena n-áirítear amhráin, rainn, dánta, frásaí agus samplaí léitheoireachta chun foghlaim sa bhaile a spreagadh agus a éascú

Tacaíocht bhreise ar fáil ag:
pdst.ie/DistanceLearning/DigTech

Ceisteanna coitianta

- ① Conas is fearr a eagróidh múinteoirí oideachas speisialta tacaíocht do dhaltaí?
Ba cheart do MOSanna tacaíocht a sholáthar dóibh siúd a bhfuil an riachtanas is mó acu, lena n-áirítear iad siúd a bhfuil riachtanais ag teacht chun cinn ag eascirt as dúnadh scoileanna, agus an úsáid is fearr a bhaint as an spás atá ar fáil agus as na hacmhainní teagaisc, ag cloí leis na riachtanais uile maidir le fadú sóisialta agus sláinteachas.
- ② Conas is féidir an snáithe 'Léiriú' den churaclaim ceoil a chur chun cinn go sábháilte?
Ba chóir amhránaíocht agus seinm uirlisí gaoithe (feadóga stáin agus flúiteanna san áireamh) sa seomra ranga a sheachaint. Is féidir leis tarlú lasmuigh, má cheadáíonn an aimsir, nuair a bhíonn daltaí scartha go sóisialta.
- ③ An féidir le cóitseálaithe seachtracha tacú leis an bhfoghlaim i gcorpoideachas?
Is faoi rogha an bhoird bhainistíochta cóitseálaithe nó teagascóirí seachtracha a úsáid, ach ba chóir a bheith sásta go ndéantar grinnfhiosrú ar na cuairteoirí seo, go gcloíonn siad le comhairle sláinte poiblí, go gcuireann a gceanneagraíochtaí oiliúint orthu maidir le COVID-19, agus go gcuireann siad plean freagartha na scoile i bhfeidhm go hiomlán.
- ④ Conas is cóir amanna sosa agus lóin a eagrú?
Ba chóir do dhaltaí fanacht i struchtúr na mboilgeoog, scoite amach ó na boilgeooga eile. Ba chóir do scoileanna a bheith an-airdeallach ina leith seo. Más gá, ba chóir na hamanna sosa a agú chun tacú leis seo.
- ⑤ An féidir le hábhair oidí leanúint leis an obair i ranganna?
Is féidir, faoi réir ceadú ón mbord. Ba chóir dóibh na treoirínte sláinte agus sábháilteachta céanna a leanúint agus atá ag baill foirne eile sa scoil.